

ANGLEŠKI KRALJ SE PELJE K OTVORITVI PARLAMENTA.

DR. E. LAMPE:

LONDONSKI IZPREHODI.

(DALJE.)

V parlamentu.

Ravno tedaj, ko sem prišel v London, je bilo zaključeno zasedanje angleškega parlamenta. Lord Chamberlain,¹⁾ vsemogočni kolonialni minister, ki je velikim načrtom angleške grabežljivosti postavil neminljiv spomenik v nesrečnih žrtvah burske vojske, je bil vrgel v parlament bakljo, ki je vžgala vse politične strasti, in pod tem vtiskom so šli domov angleški postavodajavci, da na volilnih shodih, v političnih klubih in v trgovskih zvezah premišlujejo veliko vitalno vprašanje angleške svetovne velesile: „Protection or free trade?²⁾ — ali carinsko varstvo ali svobodna trgovina?

Skozi mnogo desetletij je na svetovnem trgu konkurirala angleška država z vsemi tekmeci pod geslom popolne svobode. Vprašanje kruha in dobička — edino, ki zanima Angleža v javnosti — je nastopilo zopet v svoji dvorezni obliki. Prostost uvoza in izvoza, katero je dosegel Cobden v prvi polovici prošlega stoletja z velikansko agitacijo, in

ki je pocenila angleškemu delavcu kruh, ker je po svobodni konkurenci dobil iz vseh krajev sveta najcenejšo moko, je proglasil Chamberlain naenkrat kot smrtno nevarnost za angleško velesilo.

„Ves svet ni več naš občinski pašnik, na katerem bi mogli svojevoljno delati svoje dobičke“, je razglašal Chamberlain po shodih in v svojih listih. „Nastopili so drugi veliki industrialni narodi, zlasti Američani in Nemci, ki nas pobijajo v konkurenci na svetovnem trgu. Anglija si mora določiti svoje ozemlje na svetovni obli, mora svoje kolonije pritegniti ožje k sebi in to svoje veliko vladarstvo organizirati kot celotno gospodarsko enoto ter jo z močno carino zapreti proti zunanjemu svetu. Če tega ne stori, odpadejo kolonije in Anglija, navezana sama nase, se ne more več obdržati na dosedanji mogočni višini. Proti imperializmu drugih držav mora Anglija postaviti svoje enotno, trdno zvezano gospodarsko ozemlje. Zato pa mora zapreti drugim državam uvoz, da ona svoje obrtne izdelke oddaje kolonijam, te pa da spravijo svoje prirodne pridelke v denar v Angliji sami brez tujega tekmovanja!“

V Chamberlainovem življenju je vtešena podoba pravega angleškega parlamentarca. Spat hodi ob treh zjutraj. Tega se je navadil, ker trajajo parlamentarne seje pogosto pozno

¹⁾ Izg.: Čémberlen.

²⁾ Izg.: Protekčn or fri tred.